

DIRECTIVA CONSILIULUI 87/217/CEE
din 19 martie 1987
privind prevenirea și reducerea poluării mediului cu azbest
(87/217/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special art. 100 și 235,

având în vedere propunerea Comisiei (¹),

având în vedere avizul Parlamentului European (²),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social (³),

întrucât programele succesive de acțiune ale Comunităților Europene (⁴) în domeniul mediului subliniază importanța prevenirii și reducerii poluării mediului; întrucât, în acest context, azbestul a fost inclus printre poluanții din prima categorie, care trebuie să fie analizați din punct de vedere al toxicității lor și al efectelor grave potențiale asupra sănătății umane și mediului;

întrucât Directiva Consiliului 83/478/CEE (⁵) a introdus în Directiva 76/769/CEE (⁶), modificată ultima dată de Directiva 85/467/CEE (⁷), dispoziții care restricționează comercializarea și utilizarea crocidolitului (azbest albastru) și a produselor care conțin fibre de crocidolit și dispoziții speciale privind etichetarea produselor care conțin azbest;

întrucât Directiva Consiliului 83/477/CEE (⁸) prevede dispoziții privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;

întrucât Directiva 84/360/CEE (⁹) prevede dispoziții privind combaterea poluării atmosferice provenite de la instalațiile industriale;

întrucât statele membre ar trebui să ia măsurile necesare pentru a asigura că emisiile de azbest în aer, evacuările de azbest în mediul acvatic și deșeurile solide de azbest sunt, pe cât posibil, reduse la sursă sau prevenite;

întrucât este adecvat să se admită o perioadă de timp suficientă pentru aplicarea acestor măsuri la instalațiile existente;

¹ JO C 349, 31.12.1985, p. 27.

² Avizul emis la 9 martie 1987 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

³ JO C 207, 18.08.1986, p. 21.

⁴ JO C 112, 20.12.1973, p. 1, JO C 139, 13.06.1977, p. 1 și JO C 46, 17.02.1983, p. 1.

⁵ JO L 263, 24.09.1983, p. 33.

⁶ JO L 262, 27.09.1976, p. 201.

⁷ JO L 269, 11.10.1985, p. 56.

⁸ JO L 263, 24.09.1983, p. 25.

⁹ JO L 188, 16.07.1984, p. 20.

întrucât statele membre ar trebui să aibă posibilitatea, respectând prevederile Tratatului, să introducă dispoziții mai stricte pentru o mai bună protecție a sănătății omului și a mediului;

întrucât neconcordanțele dintre dispozițiile în vigoare sau modificate ale statelor membre cu privire la controlul poluării provocate de instalațiile industriale pot crea condiții inegale de concurență, afectând în mod direct funcționarea pieței comune; întrucât este așadar necesar să se apropie legislația în acest domeniu conform art. 100 din Tratat;

întrucât reducerea poluării cu azbest servește realizării unuia din obiectivele viitoare ale Comunității privind protecția și îmbunătățirea mediului; întrucât, cu toate acestea, în Tratat nu s-au stabilit în mod expres competențe specifice în acest scop, trebuie invocat și art. 235,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

1. Obiectivul prezentei directive este de a stabili măsuri și de a suplimenta dispozițiile deja în vigoare, în vederea prevenirii și reducerii poluării cu azbest, în interesul protecției sănătății umane și a mediului.
2. Prezenta directivă se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute de Directiva 83/477/CEE.

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

1. *Azbest* reprezintă următorii silicați fibroși:
 - crocidolit (azbest albastru);
 - actinolit;
 - antofilit;
 - crisolit (azbest alb);
 - amosit (azbest brun);
 - tremolit.
2. *Azbest brut* reprezintă:
produsul rezultat din sfărâmarea primară a minereului de azbest.
3. *Utilizarea azbestului* reprezintă:
activități care implică manipularea unei cantități mai mari de 100 kg de azbest brut pe an și care se referă la:
 - (a) producerea de minereu de azbest brut, cu excepția oricărui proces direct asociat extracției de minereu și/sau

- (b) fabricarea și finisarea industrială a următoarelor produse folosind azbest brut: azbociment sau produse din azbociment, produse de fricțiune pe bază de azbest, filtre din azbest, textile din azbest, hârtie și carton din azbest, rosturi din azbest, ambalaje și materiale de rezistență din azbest, pardoseli din azbest, filere din azbest etc.
4. *Prelucrarea produselor ce conțin azbest* reprezintă:
alte activități decât utilizarea azbestului, care sunt răspunzătoare de eliberarea azbestului în mediu.
5. *Deșeuri* reprezintă:
orice substanță sau obiect, definite în art. 1 din Directiva 75/442/CEE (¹).

Articolul 3

1. Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că emisiile de azbest în aer, evacuările de azbest în mediul acvatic și deșeurile solide din azbest sunt, atât cât este posibil din punct de vedere practic, reduse la sursă și prevenite. În cazul utilizării azbestului, aceste măsuri ar trebui să determine utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile care nu presupun costuri excesive, inclusiv, dacă este cazul, reciclarea sau tratarea.
2. În cazul instalațiilor existente, cerința de la alin. (1), conform căreia trebuie să se utilizeze cele mai bune tehnologii disponibile care nu presupun costuri excesive pentru reducerea și eliminarea emisiilor de azbest în aer, se aplică ținând seama de elementele prevăzute în art. 13 din Directiva 84/360/CEE.

Articolul 4

1. Fără a aduce atingere art. 3, statele membre iau măsurile necesare, astfel încât concentrația azbestului emis prin intermediul căilor de evacuare în aer în timpul utilizării azbestului să nu depășească o valoare limită de 0,1 mg/m³ (miligrame de azbest pe m³ de aer evacuat).
2. Statele membre pot excepta de la obligația menționată în alin. (1) instalațiile cu emisii gazoase totale de mai puțin de 5 000 m³/h, dacă evacuarea de azbest în aer nu depășește în nici un moment 0,5 g/h în condiții normale de funcționare.

La aplicarea acestei exceptări, autoritățile competente ale statelor membre iau măsurile necesare pentru a asigura că pragurile menționate în alin. (1) nu sunt depășite.

Articolul 5

Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că:

- (a) orice efluent apos rezultat din fabricarea azbocimentului este reciclat. Dacă această reciclare nu este eficientă din punct de vedere economic, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că eliminarea deșeurilor lichide cu conținut de azbest nu determină poluarea mediului acvatic și a altor sectoare, inclusiv aerul.

¹ JO L 194, 25.07.1975, p. 47.

În acest scop:

- se aplică o valoare limită de 30 grame de substanță în suspensie totală pe m³ de efluent apos evacuat;
- autoritățile competente ale statelor membre precizează, pentru fiecare instalație în cauză, volumul evacuărilor în apă al cantității totale de substanțe în suspensie evacuate pe tona de produs, luând în considerare situația specifică a instalației.

Aceste limite se aplică în punctul în care apele reziduale părăsesc instalația industrială.

- (b) Orice efluent apos care rezultă din fabricarea hârtiei sau cartonului din azbest este reciclat.

Cu toate acestea, evacuarea efluentului apos care nu conține mai mult de 30 de grame de substanțe în suspensie pe m³ de apă poate fi autorizată în timpul depoluării sau întreținerii de rutină a instalației.

Articolul 6

1. Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că se efectuează cu regularitate măsurări ale emisiilor în aer și ale evacuărilor efluentului apos de la instalațiile pentru care se aplică valorile limită prevăzute în art. 4 și 5.

2. În scopul controlării respectării valorilor limită amintite, procedurile și metodele de prelevare de probe și analiză trebuie să fie în conformitate cu cele descrise în anexă sau cu orice altă procedură sau metodă cu rezultate echivalente.

3. Statele membre notifică Comisiei procedurile și metodele pe care le folosesc, împreună cu informațiile relevante, care să ateste justetea unor astfel de proceduri și metode. Pe baza acestor informații, Comisia va revizui echivalența diferitelor proceduri și metode și va prezenta Consiliului un raport în acest sens după cinci ani de la notificarea prezentei directive.

Articolul 7

Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că:

- activitățile care implică prelucrarea produselor care conțin azbest nu provoacă o poluare semnificativă a mediului cu fibre sau praf de azbest;
- demolarea construcțiilor, structurilor și instalațiilor care conțin azbest și îndepărtarea din acestea a azbestului sau a materialelor ce conțin azbest implicând înlăturarea fibrelor sau prafului de azbest nu provoacă o poluare semnificativă a mediului cu azbest; în acest scop, trebuie să se aibă grijă ca planul de lucru stabilit în art. 12 din Directiva 83/477/CEE să prevadă introducerea tuturor măsurilor preventive necesare în acest scop.

Articolul 8

Fără a aduce atingere Directivei 78/319/CEE ⁽¹⁾, modificată ultima dată de Actul de aderare din 1985, statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că:

¹ JO L 84, 31.03.1978, p. 43.

- în cursul transportului și depozitării deșeurilor care conțin fibre sau praf de azbest, astfel de fibre sau prafuri nu sunt evacuate în aer și nici lichidele care conțin fibre de azbest nu se scurg în mediul înconjurător;
- dacă deșeurile care conțin fibre sau praf de azbest sunt în depozite controlate în spații special amenajate, aceste deșeuri sunt astfel tratate, ambalate sau acoperite, în funcție de condițiile locale, încât se previne eliberarea particulelor de azbest în mediu.

Articolul 9

În scopul protecției sănătății și a mediului, un stat membru poate introduce dispoziții mai stricte decât cele ale prezentei directive, în conformitate cu condițiile prevăzute de Tratat.

Articolul 10

Procedura prevăzută în art. 11 și 12 este stabilită pentru adaptarea anexei la progresul tehnic și trebuie să fie respectată pentru orice modificare a metodelor de prelevare de probe și analiză menționate în anexă. Această adaptare nu trebuie să ducă la nici o modificare, directă sau indirectă, a valorilor limită indicate în art. 4 și 5.

Articolul 11

Se constituie un Comitet pentru adaptarea prezentei directive la progresul științific și tehnic, denumit în continuare „comitetul”, format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.

Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 12

1. Dacă trebuie urmată procedura prevăzută în prezentul articol, comitetul este sesizat de președinte, fie la inițiativa acestuia, fie la cererea reprezentantului unui stat membru.
2. Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect cu măsurile ce urmează să fie adoptate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului în cauză. Avizul este emis cu o majoritate de 54 de voturi, voturile statelor membre fiind ponderate conform art. 148 alin. (2) din Tratat. Președintele nu participă la vot.
3. (a) Comisia adoptă măsurile preconizate, dacă acestea sunt conforme cu avizul comitetului.

(b) Dacă măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul comitetului sau în absența avizului, Comisia prezintă Consiliului, fără întârziere, o propunere cu privire la măsurile ce trebuie adoptate. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.

Dacă, în termen de trei luni de la data la care i-a fost prezentată propunerea, Consiliul nu adoptă nici o măsură, Comisia adoptă măsurile propuse și le pune în aplicare imediat.

Articolul 13

1. Periodic, Comisia face o evaluare comparativă a aplicării prezentei directive de către statele membre. În acest scop, statele membre furnizează Comisiei toate informațiile relevante. Se va respecta caracterul confidențial al oricăror informații furnizate.
2. Dacă este necesar, în temeiul evoluției cunoștințelor în domeniul medical și în cel al progresului tehnologic, Comisia prezintă propuneri suplimentare, în scopul prevenirii și reducerii poluării cu azbest, în interesul protecției sănătății umane și a mediului.

Articolul 14

1. Sub rezerva alin. (2), statele membre pun în aplicare dispozițiile legale, de reglementare și administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive până la 31 decembrie 1988 cel târziu. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.
2. Statele membre adoptă și publică dispozițiile necesare aducerii la îndeplinire a art. 4 și 5 cât mai curând posibil și, în nici un caz, mai târziu de 30 iunie 1991, pentru instalațiile construite sau autorizate înainte de data prevăzută în alin. (1).
3. Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept intern, pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 15

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 19 martie 1987.

ANEXĂ

METODE DE PRELEVARE DE PROBE ȘI ANALIZĂ

A. EVACUAREA EFLUENTULUI APOS

Metoda de referință de analiză pentru determinarea cantității totale de substanțe în suspensie (substanțe filtrabile din proba neprecipitată), exprimate în mg/l trebuie să fie filtrarea printr-un filtru membrană de 0,45 μm, uscarea la 105°C și cântărirea (¹).

Probele trebuie să fie astfel prelevate încât să fie reprezentative pentru evacuarea pe o perioadă de 24 de ore.

Această determinare trebuie să fie efectuată cu o precizie (²) de ± 5% și o acuratețe de ± 10% (²).

B. SPECIFICAȚII CARE TREBUIE RESPECTATE ATUNCI CÂND SE SELECTEAZĂ METODA DE MĂSURARE A EMISIILOR ÎN AER

I. Metoda gravimetrică

¹ Vezi anexa III din Directiva 82/883/CEE (JO L 378, 31.12.1982, p. 1).

² Aceste puncte sunt definite în art. 2 din Directiva 79/869/CEE (JO L 271, 29.10.1979, p. 44), modificată de Directiva 81/855/CEE (JO L 319, 07.11.1981, p. 16).

1. Metoda selectată trebuie să fie o metodă gravimetrică, capabilă să măsoare cantitățile totale de praf emis prin conductele de evacuare.

Trebuie să se țină cont de concentrația azbestului din praf. Dacă sunt solicitate măsurări de concentrații, trebuie măsurată sau evaluată concentrația azbestului în praf. Autoritățile de control decid cu privire la periodicitatea acestor măsurări, în funcție de caracteristicile instalației și de producția acesteia, dar acestea ar trebui inițial efectuate la un interval de cel puțin șase luni. Dacă un stat membru a constatat că aceste concentrații nu prezintă nici o variație semnificativă, frecvența acestor măsurări poate fi redusă. Dacă nu se efectuează măsurări periodice, valoarea limită specificată în art. 4 din directivă se aplică emisiilor de praf totale.

Prelevarea de probe se efectuează înainte de orice diluare a debitului care trebuie măsurat.

2. Prelevarea de probe se efectuează cu o precizie de $\pm 40\%$ și o acuratețe de $\pm 20\%$ la valoarea limită. Limita de detecție trebuie să fie de 20%. Pentru a controla respectarea valorii limită, trebuie să se efectueze cel puțin două măsurări, în aceleași condiții.
3. *Funcționarea instalației*

Măsurările sunt valabile numai dacă prelevarea se efectuează în condiții de funcționare normală a instalației.

4. *Selectarea punctului de prelevare*

Prelevarea trebuie să se facă într-un punct în care există un debit laminar de aer. Pe cât posibil, trebuie să se aibă grijă să se evite turbulența și obstacolele care pot afecta debitul de aer.

5. *Modificări necesare prelevării*

Trebuie să se facă deschizători adecvate în conductele unde trebuie să aibă loc prelevările și trebuie să se asigure platforme corespunzătoare.

6. *Măsurări ce se efectuează înainte de prelevare*

Înainte de a începe prelevarea, este mai întâi necesar să se măsoare temperatura și presiunea aerului și viteza debitului din conductă. Temperatura și presiunea aerului se măsoară de-a lungul liniei de prelevare la viteze normale de debit. În condiții excepționale, este de asemenea necesar să se măsoare concentrația vaporilor de apă, astfel încât rezultatele să poată fi modificate corespunzător.

7. *Cerințe generale ale procedurii de prelevare*

Procedura prevede prelevarea unei probe de aer de la o conductă care transportă emisiile de praf de azbest aspirate printr-un filtru și măsurarea conținutului de azbest al prafului reținut în filtru.

- 7.1. Traseul de prelevare este mai întâi verificat pentru ca acesta să fie etanș și să nu existe scurgeri care ar putea duce la erori de măsurare. Capul de prelevare trebuie să fie etanșat cu atenție și pompa de prelevare trebuie să fi pornită. Ritmul scurgerilor nu trebuie să depășească 1% din debitul normal de prelevare.
- 7.2. În mod normal, prelevarea se efectuează în condiții izocinetice.

- 7.3. Durata prelevării depinde de tipul procesului care este monitorizat și de traseul utilizat pentru prelevare și perioada de prelevare trebuie să fie suficientă pentru a asigura ca o cantitate adecvată de material să fie colectată pentru cântărire. Trebuie să fie reprezentativă pentru întregul proces monitorizat.
- 7.4. Dacă filtrul de prelevare nu se află în imediata apropiere a capului de prelevare, este esențial să fie recuperate materialele depozitate în sonda de prelevare.
- 7.5. Capul de prelevare și numărul punctelor de unde trebuie luate probe, trebuie să fie stabilite în conformitate cu standardul național adoptat.

8. *Natura filtrului de prelevare*

- 8.1. Filtrul trebuie să fie ales corespunzător tehnicii de analiză folosite. Pentru metoda gravimetrică, sunt preferabile filtrele din fibră de sticlă.
- 8.2. Este necesară o eficiență minimă de filtrare de 99%, definită în funcție de testul DOP, care folosește un aerosol cu particule de 0,3 μm în diametru.

9. *Cântărirea*

- 9.1. Se utilizează o balanță adecvată de înaltă precizie.
- 9.2. Pentru a obține acuratețea necesară pentru cântărire, este esențial ca filtrele să fie bine condiționate, înainte și după prelevare.

10. *Exprimarea rezultatelor*

Pe lângă datele de măsurare, rezultatele trebuie să înregistreze date de temperatură, presiune și debit și trebuie să includă toate informațiile relevante, cum ar fi o diagramă simplă ce indică amplasarea punctelor de prelevare, dimensiunile conductelor, volumele prelevate și metoda de calcul folosită pentru obținerea rezultatelor. Aceste rezultate trebuie exprimate în condiții normale de temperatură (273 K) și presiune (101,3 KPa).

II. Metoda numărării fibrelor

Când sunt utilizate procedurile numărării fibrelor, în scopul verificării conformității cu valoarea limită prevăzută în art. 4 din directivă, sub rezerva dispozițiilor art. 6 alin. (3) din directivă, poate fi folosit un factor de conversie de două fibre/ml la 0,1 mg/m^3 de praf de azbest.

În sensul prezentei directive, fibră reprezintă orice obiect mai lung de 5 μm , cu o lățime mai mică de 3 μm și având un raport lungime/lățime mai mare de 3/1, care poate fi numărat prin microscopul optic cu contrast de fază, utilizând metoda de referință europeană definită în anexa I la Directiva 83/477/CEE.

Această metodă de numărare a fibrelor trebuie să respecte următoarele specificații:

1. Metoda permite măsurarea concentrației fibrelor numărabile din gazele emise.

Autoritățile de control decid cu privire la periodicitatea acestor măsurări, în funcție de caracteristicile și producția instalației, dar acestea ar trebui să fie efectuate la un interval de cel puțin șase luni. Dacă nu sunt efectuate măsurări periodice, valoarea limită specificată în art. 4 se

aplică emisiei totale de praf.

2. *Funcționarea instalației*

Măsurarea este valabilă numai dacă prelevarea se face în condiții normale de funcționare a instalației.

3. *Selectarea punctului de prelevare*

Prelevarea trebuie să se facă într-un punct în care există un debit laminar de aer. Pe cât posibil, trebuie să se aibă grijă să se evite turbulența și obstacolele care pot afecta debitul de aer.

4. *Modificări necesare prelevării*

Trebuie să se facă deschizători adecvate în conductele unde trebuie să aibă loc prelevările și trebuie să se asigure platforme corespunzătoare.

5. *Măsurări ce se efectuează înainte de prelevare*

Înainte de a începe prelevarea, este mai întâi necesar să se măsoare temperatura și presiunea aerului și viteza debitului din conductă. Temperatura și presiunea aerului se măsoară de-a lungul liniei de prelevare la viteze normale de debit. În condiții excepționale, este de asemenea necesar să se măsoare concentrația vaporilor de apă, astfel încât rezultatele să poată fi modificate corespunzător.

6. *Cerințe generale ale procedurilor de prelevare*

Procedura prevede prelevarea unei probe de aer de la o conductă care transportă emisiile de praf de azbest aspirate printr-un filtru și măsurarea conținutului de azbest al prafului reținut în filtru.

6.1. Traseul de prelevare este mai întâi verificat pentru ca acesta să fie etanș și să nu existe scurgeri care ar putea duce la erori de măsurare. Capul de prelevare trebuie să fie etanșat cu atenție și pompa de prelevare trebuie să fi pornită. Ritmul scurgerilor nu trebuie să depășească 1% din debitul normal de prelevare.

6.2. Prelevarea gazelor emise se efectuează în interiorul conductei de emisie în condiții izocinetice.

6.3. Durata prelevării depinde de tipul procesului monitorizat și de dimensiunea duzei de prelevare utilizate. Perioada de prelevare trebuie să fie suficientă pentru a asigura ca filtrul de colectare a probei să transporte între 100 - 600 fibre de azbest numărabile pe mm^2 . Trebuie să fie reprezentativă pentru întregul proces monitorizat.

6.4. Capul de prelevare și numărul punctelor de unde trebuie prelevate probe se stabilesc în conformitate cu standardul național adoptat.

7. *Natura filtrului de colectare a probei*

7.1. Filtrul trebuie să fie ales corespunzător metodei de măsurare. Pentru metoda fibrei numărabile, trebuie să fie folosite filtre cu membrană (esteri combinați de celuloză sau nitrat de celuloză) cu pori având dimensiunea nominală de 5 μm , cu pătrate imprimate și un diametru de 25 mm.

7.2. Filtrul de colectare a probei trebuie să aibă o eficiență minimă de filtrare de 99% în ceea ce privește fibrele de azbest numărabile.

8. *Numărarea fibrelor*

Metoda de numărare a fibrei trebuie să fie în conformitate cu metoda de referință europeană, după cum s-se prevede în anexa I la Directiva 83/477/CEE.

9. *Exprimarea rezultatelor*

Pe lângă datele de măsurare, rezultatele trebuie să înregistreze date de temperatură, presiune și debit și trebuie să includă toate informațiile relevante, cum ar fi o diagramă simplă care indică amplasarea punctelor de prelevare, dimensiunile conductelor, volumele prelevate și metoda de calcul folosită pentru obținerea rezultatelor. Aceste rezultate trebuie exprimate în condiții normale de temperatură (273 K) și presiune (101,3 KPa).